

Sygn. akt: III U 933/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 grudnia 2013 r. w O.

sprawy z odwołania A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 13.05.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje A. K. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.04.2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 933/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13.05.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił A. K. prawa do emerytury.

A. K. wniósł odwołanie od tej decyzji. Stwierdził, że przez ponad 20 lat pracował w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że A. K. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. okres pracy wynoszący łącznie 25 lat i 1 miesiąc. Natomiast uznał okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 2 lat, 1 miesiąca i 23 dni. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu się okresu pracy w szczególnych warunkach od dnia 1.10.1977r. do dnia 30.11.1995r.

w Spółdzielni Budowlanej (...)w M., ponieważ w złożonym w dniu 19.04.2012r. świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracodawca powołał się na wykaz „C” Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, który został skreślony z dniem 7.06.1996r. Zdaniem organu rentowego prace w szczególnych warunkach powinny być wymienione w wykazie A i B.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 12.04.2013r. A. K. złożył w Oddziale ZUS wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS uznał, że A. K. osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy powyżej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, lecz nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach.

Organ rentowy zaliczył odwołującemu się okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w wymiarze 2 lat, 1 miesiąca i 23 dni.

A. K.urodził się dnia (...)zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Na okoliczność pracy w szczególnych warunkach w **Spółdzielni Budowlanej (...) w M.** A. K. złożył do ZUS świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z którego wynika, iż w okresie od dnia 01.10.1977r. do dnia 30.11.1995r. (18 lat, 2 miesiące) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ślusarskie, zbrojarskie, spawalnicze na stanowisku ślusarz-spawacz wymienionym w wykazie C dział III, poz. 6, pkt 1 stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa (...).

ZUS nie zaliczył tego okresu A. K. do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach z uwagi na powołanie się w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach na wykaz C zamiast wykazu A lub B.

Z zeznań świadków B. S. (k. 53-54 a.s.), M. S. (k. 54 a.s.) oraz odwołującego A. K. (k. 67 a.s.) wynika, że A. K. w spornym okresie pracował jako spawacz. Świadkowie pamiętali, że odwołujący wykonywał prace spawalnicze w Spółdzielni Budowlanej (...) w M.. Został tam przyjęty na kierownika warsztatu od 01.05.1976r. i na tym stanowisku pracował do początku października 1977r. Potem do 30.11.1995r. pracował jako spawacz. Miał pomocnika, który wykonywał prace ślusarskie. Natomiast A. K. wykonywał spawanie elektryczne. Spawał elementy metalowe związane z budownictwem, np. drzwi metalowe, kraty, okna metalowe, słupki ogrodzeniowe, kominy do piekarni. Nadto z ich zeznań wynika, że spawacz był zawodem bardzo potrzebnym i poszukiwanym, lecz słabo płatnym. Dlatego praktyka była taka, że dodawano do angażu stanowisko „ślusarz”, by rzeczywiście spawacz miał wyższą stawkę zaszerogowania oraz aby

zatrzymać go w danym zakładzie pracy. Wedle ich wiedzy spawacz otrzymałby najwyższą stawkę zaszeregowania VIII, a ślusarz-spawacz, otrzymywał stawkę IX. Z ich zeznań wynika, że przez cały sporny okres odwołujący wykonywał tylko prace spawalnicze. Nadto z zeznań tych wynika, że u tego pracodawcy tworzone były zazwyczaj dwuosobowe zespoły – składające się ze spawacza i jego pomocnika, który wykonywał prace ślusarskie, przygotowujące materiał do spawania. Odwołujący pracował w zespole z K. B.. Świadkowie określili K. B. jako tzw. złotą rączkę, gdyż znał się na rysunku technicznym i miał zmysł praktyczny do składania detali, które następnie odwołujący spawał.

Sąd dał wiarę zeznaniom tych świadków i odwołującemu. Są to osoby, które pracowały z odwołującym w tym samym okresie. Nadto Sąd miał na uwadze, że świadek B. S. także w angażu miał określone swoje stanowisko pracy jako monter-spawacz, ślusarz, monter instalacji sanitarnych i monter instalacji sanitarnych-spawacz. W Sądzie Okręgowym w Ostrołęce toczyła się pod sygn. akt IIIU 26/08 sprawa z odwołania B. S. przeciwko ZUS o prawo do emerytury i przedmiotem analizy Sądu była także okoliczność, czy u tego pracodawcy B. S. pracował w szczególnych warunkach. Sąd uznał, że B. S. pomimo tak brzmiących angażów – wykonywał pracę spawacza, zbrojarza i pracował w głębokich wykopach. Sąd uznał także, że nazewnictwo stanowiska pracy stosowane u tego pracodawcy w dokumentacji osobowej odbiegało od stanowiska, na którym pracownik rzeczywiście pracował. Była to często praktyka, spowodowana chęcią przyznania pracownikowi wyższej stawki zaszeregowania. Także analizując dokumenty znajdujące się w aktach osobowych świadka M. S., Sąd uznał, że u tego pracodawcy praktyką było nazewnictwo stanowiska pracy wielocłonowo, a nadto – że stanowisko spawacza nie mieściło się w najwyższych stawkach zaszeregowania. Także świadkowi dopisywano do członu „spawacz” takie stanowisko jak „ślusarz”.

W niniejszej sprawie Sąd poczynił analogiczne ustalenia i uznał, że odwołujący miał wpisane w angażach dodatkowe człony, jedynie celem zwiększenia stawki zaszeregowania, gdy w rzeczywistości wykonywał prace spawalnicze.

W oparciu o powyższe dowody, Sąd uznał, że A. K. w okresie od dnia 01.10.1977r. do dnia 30.11.1995r. pracował jako spawacz elektryczny. Natomiast w angażach przy określaniu jego stanowiska pojawiało się dodatkowe określenie „ślusarz” jedynie dlatego, aby zwiększyć mu stawkę zaszeregowania i zachęcić do pozostania u tego pracodawcy. W rzeczywistości nie wykonywał on jednak prac ślusarskich, a jedynie pracę spawacza.

Wobec powyższego odwołujący w tym postępowaniu wykazał okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący 18 lat i 2 miesiące. W tym okresie A. K. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Jest to stanowisko wyszczególnione w **wykazie A, dziale XIV, poz. 12** powoływanego na wstępie rozporządzenia. Natomiast w Zarządzeniu nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach - prace te wymienione są w dziale **XIV poz. 12, pkt 1**.

Po zsumowaniu okresu pracy w szczególnych warunkach uznanego przez ZUS, czyli 2 lata, 1 miesiąc i 23 dni oraz wykazanego w niniejszym postępowaniu 18 lat i 2 miesiące wynika, że A. K. w szczególnych warunkach przepracował 20 lat, 3 miesiące i 23 dni.

Z tych względów Sąd uznał, że A. K. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia 01.04.2013r. stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 k.p.c.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych

warunkach sporny okres wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.